EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.5.2022
COM(2022) 606 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Saksamaa 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta

{SWD(2022) 606 final} - {SWD(2022) 640 final}

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Saksamaa 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arves nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,[1] eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,[2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) 19. veebruaril 2021 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241,[3] millega loodi taaste- ja vastupidavusrahastu. Taaste- ja vastupidavusrahastust antakse rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb liidu rahastatav fiskaalne impulss. See aitab majandusel taastuda ning teha eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks kestlikke ja majanduskasvu soodustavaid reforme ja investeeringuid, tugevdades samas liikmesriikide majanduse vastupidavust ja potentsiaalset majanduskasvu. Samuti aitab see tugevdada riigi rahanduse kestlikkust ning edendada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis. [XX.] juunil 2022 ajakohastati kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikega 2 taaste- ja vastupidavusrahastust igale liikmesriigile eraldatavat maksimaalset rahalist toetust.

(2) 24. novembril 2021 võttis komisjon vastu iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2022)

[1] EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.
[2] ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.
[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse 2021. aasta mais Portos toimunud sotsiaaltippkohtumisel veelkord kinnitatud ühist kohustust jätkata Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist. Euroopa Ülemkogu kiitis 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteedid heaks 25. märtsil 2022. 24. novembril 2021 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka häiremehhanismi aruande,[4] milles nimetati Saksamaad ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta, mille nõukogu võttis vastu 5. aprillil 2022, ning ettepaneku 2022. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist ning mille nõukogu võttis vastu 14. märtsil 2022.

(3) Venemaa sissetung Ukrainasse pärast ülemaailmset pandeemiat on märkimisväärselt muutnud geopoliitilist ja majanduslikku olukorda. Sissetungi mõju liikmesriikide majandusele avaldub näiteks kõrgemates energia- ja toiduhindades ning kehvemates kasvuväljavaadetes. Kõrgemad energiahinnad mõjutavad eelkõige kõige haavatavamaid leibkondi, kes kannatavad energiaostuvõimetuse all või elavad selle ohus. EL seisab silmitsi ka Ukrainast põgenevate inimeste enneolematu sissevooluga. Sellega seoses käivitati 4. märtsil 2022 esimest korda ajutise kaitse direktiiv,[5] millega anti Ukrainast pärit põgenikele õigus seaduslikult ELis viibida ning juurdepääs haridusele ja koolitusele, tööturule, tervishoiule, eluasemele ja sotsiaalhoolekandele.

(4) Võttes arvesse kiiresti muutuvat majanduslikku ja geopoliitilist olukorda, jätkub Euroopa poolaasta raames 2022. aastal majandus- ja tööhõivepoliitika ulatuslik koordineerimine, lähtudes samal ajal taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisnõuetest, nagu on märgitud 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsis. Vastuvõetud taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine on oluline poliitiliste prioriteetide elluviimiseks Euroopa poolaasta raames, kuna kavades käsitletakse kõiki 2019. ja 2020. aasta poolaasta tsüklites esitatud asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi või märkimisväärset osa neist. 2019. ja 2020. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased ka taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mida on läbi vaadatud, ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21, nagu ka riigipõhised soovitused, mis esitati enne muudetud kava esitamise kuupäeva.

(5) Alates 2020. aasta märtsist on kohaldatud üldist vabastusklauslit[6]. 3. märtsi 2021. aasta teatises[7] esitas komisjon oma seisukoha, et otsuse tegemisel üldise vabastusklausli kohaldamise lõpetamise või jätkamise kohta tuleks lähtuda majandusolukorra üldhinnangust, kusjuures peamiseks kvantitatiivseks kriteeriumiks peaks olema ELi või euroala majandustegevuse tase võrreldes kriisieelse tasemega

---

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

5 Nõukogu 4. märtsi 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/382, millega määratakse kindlaks Ukrainast lähtuva põgenike massilise sissevoolu olemasolu direktiivi 2001/55/EÜ artikli 5 tähenduses ning nähakse selle tulemusena ette ajutine kaitse (ELT L 71, 4.3.2022, lk 1).

6 Komisjoni teatis nõukogule stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise kohta, Brüssel, 20.3.2020 (COM(2020) 123 final).

7 Komisjoni teatis nõukogule „Üks aasta pärast COVID-19 puhangu algust: eelarvepoliitika meetmed“, Brüssel, 3.3.2021 (COM(2021) 105 final).

(2019. aasta lõpp). Võttes arvesse suurenenud ebakindlust ja majandusväljavaateid ohustavaid suuri langusriske Euroopas toimuva sõja kontekstis, enneolematut energiahindade tõusu ja jätkuvaid häireid tarneahelates, on põhjendatud stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli kohaldamisaja pikendamine 2023. aasta lõpuni.

(6) 2021. aasta stabiilsusprogrammi käsitlevas nõukogu 18. juuni 2021. aasta arvamuses esitatud lähenemisviisi kohaselt on eelarvepoliitikat praegu kõige parem mõõta esmaste kulude (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) muutusena keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu suhtes, jättes välja COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed, kuid võttes arvesse taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatute toetuste ja muude ELi vahenditega rahastatavaid kulusid[8]. Selleks et hinnata, kas riigi eelarvepoliitika on konservatiivne ja kas eelarve struktuur soodustab kestlikku taastumist kooskõlas rohe- ja digipöördega, tuleks üldisest eelarvepoliitikast kaugemale minnes pöörata tähelepanu ka riiklikult rahastatavate[9] esmaste jooksvate kulude (millest on maha arvatud kaalutlusõiguse alusel võetud tulumeetmed ja välja jäetud COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed) ja investeeringute arengule.

(7) 2. märtsil 2022 võttis komisjon vastu teatise, milles esitatakse 2023. aasta eelarvepoliitika üldised suunised, et toetada liikmesriike stabiilsus- ja lähenemisprogrammide koostamisel ning seeläbi tugevdada poliitika koordineerimist[10]. Komisjon märkis, et 2022. aasta talveprognoosi makromajanduslike väljavaadete kohaselt näib üleminek 2020.–2022. aasta üldiselt toetavalt eelarvepoliitikalt üldiselt neutraalsele eelarvepoliitikale 2023. aastal asjakohane, kuid samal ajal tuleb olla valmis reageerima muutuvale majandusolukorrale. Komisjon teatas, et 2023. aasta eelarvesoovitused peaksid jätkuvalt olema liikmesriigiti diferentseeritud ja nendes tuleks arvesse võtta võimalikku ülekanduvat mõju riikide vahel. Komisjon kutsus liikmesriike üles kajastama suuniseid oma stabiilsus- ja lähenemisprogrammides. Komisjon võttis kohustuse jälgida tähelepanelikult majandusarengut ja kohandada oma poliitikasuuniseid vastavalt vajadusele ning hiljemalt 2022. aasta mai lõpus esitatavas Euroopa poolaasta kevadpaketis.

(8) Seoses 2. märtsil 2022 esitatud eelarvesuunistega võetakse 2023. aasta eelarvesoovitustes arvesse halvenenud majandusväljavaateid, suurenenud ebakindlust ja täiendavaid langusriske ning võrreldes talveprognoosiga kiiremat inflatsiooni. Neid kaalutlusi arvesse võttes tuleb eelarvemeetmete abil suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse ning säilitada kõige haavatavamate leibkondade ostujõud, et leevendada energiahinna tõusu mõju ja aidata piirata teisest inflatsioonisurvet sihipäraste ja ajutiste meetmete abil; eelarvepoliitika peab jääma paindlikuks, et kohaneda kiiresti muutuvate oludega, ning see peab olema riigiti diferentseeritud sõltuvalt nende eelarve- ja majandusolukorrast, sealhulgas võttes arvesse kriisi mõju ja Ukrainast põgenenud inimeste sisserännet.

---

8 Käesolevas soovituses esitatud hinnangud eelarvepoliitika ja selle komponentide kohta on komisjoni hinnangud, mis põhinevad komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi aluseks olevatel eeldustel. Komisjoni hinnangud keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu kohta ei hõlma selliste reformide positiivset mõju, mis on ette nähtud taaste- ja vastupidavuskavaga ja võivad hoogustada potentsiaalset majanduskasvu.

9 Ei rahastata taaste- ja vastupidavusrahastust ega muudest ELi vahenditest antavate toetustega.

10 Komisjoni teatis nõukogule: eelarvepoliitika suunised 2023. aastaks, Brüssel, 2.3.2022 (COM(2022) 85 final).

(9) 28. aprillil 2021 esitas Saksamaa määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 1 kohaselt komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon on määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt hinnanud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. 13. juulil 2021 võttis nõukogu vastu otsuse Saksamaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta[11]. Osamaksete tegemine sõltub komisjoni otsusest, mis on tehtud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 5 selle kohta, et Saksamaa on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

(10) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1466/97 artiklis 4 sätestatud tähtajaga esitas Saksamaa 2. mail 2022 oma 2022. aasta riikliku reformikava ja 27. aprillil 2022 oma 2022. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid koos. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2022. aasta riiklik reformikava ka Saksamaa kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.

(11) 23. mail 2022 avaldas komisjon Saksamaa kohta 2022. aasta riigiaruande[12]. Selles hinnati Saksamaa edusamme nõukogu poolt 2019., 2020. ja 2021. aastal vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovituste järgimisel ning tehti taaste ja vastupidavuse tulemustabeli põhjal kokkuvõte sellest, kuidas Saksamaa on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega, sealhulgas nendega, mis tekivad seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse. Samuti hinnati Saksamaa edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning ELi peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(12) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Saksamaa kohta põhjaliku analüüsi ja avaldas selle tulemused 23. mail 2022[13]. Komisjon jõudis järeldusele, et Saksamaal on makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige on haavatavus seotud püsiva suure jooksevkonto ülejäägiga, mis kajastab tagasihoidlikke investeeringuid võrreldes säästudega ja millel on piiriülene mõju.

(13) 27. aprillil 2022 esitas Saksamaa uue 2022. aasta eelarvekava. Komisjon on esitanud kõnealuse kava kohta arvamuse kooskõlas määruse (EL) nr 473/2013 artikliga 7.

(14) 23. mail 2022 esitas komisjon ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase aruande. Kõnealuses aruandes arutati Saksamaa eelarveseisundit, kuna riigi valitsemissektori eelarvepuudujääk ületas 2021. aastal aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Aruandes jõuti järeldusele, et puudujäägikriteerium ei olnud täidetud. Kooskõlas 2. märtsi 2022. aasta teatisega ei teinud komisjon 2022. aasta kevadel ettepanekut algatada uusi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusi ning hindab 2022. aasta sügisel uuesti, kas on asjakohane teha ettepanek algatada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused.

---

11 Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsus Saksamaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta (ST 10158/2021; ST 10158/2021 ADD).

12 COM(2022)607 final, 23.05.2022.

13 COM(2022)600 final ja SWD(2022)629 final, 23.05.2022.

(15) 20. juulil 2020 soovitas nõukogu Saksamaal võtta 2020. ja 2021. aastal kooskõlas üldise vabastusklausliga kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida pandeemiale ning toetada majandust ja selle taastumist. Samuti soovitas nõukogu Saksamaal juhul, kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla kestlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid. Eurostati kinnitatud andmete põhjal vähenes Saksamaa valitsemissektori eelarvepuudujääk 4,3 %-lt SKPst 2020. aastal 3,7 %-le SKPst 2021. aastal. Saksamaa eelarvepoliitilised meetmed toetasid majanduse taastumist 2021. aastal, samas suurenesid ajutised erakorralised toetusmeetmed 2,7 %-lt SKPst 2020. aastal 4,2 %-le SKPst 2021. aastal. Saksamaa 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega. Enamik kaalutlusõigusel põhinevaid eelarvemeetmeid, mille valitsus võttis vastu 2020. ja 2021. aastal, olid ajutised või olid nendega seotud tasakaalustavad meetmed. Samal ajal ei olnud mõned ajavahemikul 2020–2021 valitsuse poolt kaalutlusõiguse alusel vastu võetud meetmed ajutised ega kompenseeritud tasakaalustavate meetmetega, kusjuures peamiselt hõlmasid need peretoetuste, näiteks lapsetoetuse ja ülalpeetava lapse eest ette nähtud maksuvabastuse suurendamist ning suuremaid võimalusi vääringu odavnemiseks. Eurostati kinnitatud andmete kohaselt oli valitsemissektori võlg 2021. aastal 69,3 % SKPst.

(16) 2022. aasta stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2022. aastal optimistlik ja seejärel realistlik. Valitsuse prognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2022. aastal 3,6 % ja 2023. aastal 2,3 %. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on SKP reaalkasv väiksem: 2022. aastal 1,6 % ja 2023. aastal 2,4 %. See erinevus tuleneb peamiselt prognooside erinevast tähtajast, mis stabiilsusprogrammi puhul jäi Venemaa poolt Ukraina vastu korraldatud agressioonisõja alguse eelsesse aega, kui 2022. aasta majanduskasvu väljavaated olid optimistlikumad. Valitsus prognoosib oma 2022. aasta stabiilsusprogrammis, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk jääb 2022. aastal tasemele 3¾ % SKPst ja 2023. aastal väheneb 2 %-ni SKPst. Sarnane tase 2022. aastal kajastab eelkõige pandeemiaga seotud erakorraliste meetmete jätkamist, Ukrainas peetava sõja tõttu kaitsekulutuste suurendamist ja sõja tõttu kerkinud energiahindade leevendamiseks vajalike meetmete võtmist ning rohepöördesse lisakulutuste ja -investeeringute tegemist. Programmi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 2022. aastal 66¾ %ni ja 2023. aastal 65¾ %ni. Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal hinnatakse komisjoni 2022. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2022. aastal 2,5 % SKPst ja 2023. aastal 1,0 % SKPst. See on väiksem kui 2022. aasta stabiilsusprogrammis 2022. ja 2023. aastaks prognoositud eelarvepuudujääk, tulenedes peamiselt veidi tagasihoidlikumast maksutulu prognoosist, mis põhineb 2021. aasta novembris tehtud ettevaatlikel arvutustel, ning optimistlikumatest ootustest seoses programmi raames antavate toetuste ja avaliku sektori investeeringutega. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori võla suhe SKPsse sarnane: 2022. aastal 66,4 % ja 2023. aastal 64,5 %. Lahknevus tuleneb puudujäägiprognoosi sarnasest erinevusest.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on keskpika perioodi (kümme aastat) keskmine potentsiaalne SKP kasv hinnanguliselt 1,1 %. See hinnang ei hõlma aga selliste reformide mõju, mis on ette nähtud taaste- ja vastupidavuskavaga ning võivad hoogustada Saksamaa potentsiaalset majanduskasvu.

(17) 2022. aastal kaotab valitsus järk-järgult enamiku COVID-19 kriisile reageerimiseks võetud meetmetest, nii et ajutised erakorralised toetusmeetmed peaksid prognooside kohaselt vähenema 4,2 %-lt SKPst 2021. aastal 1,2 %-le SKPst 2022. aastal. Valitsemissektori eelarvepuudujääki mõjutavad energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks võetud meetmed, mille maht on komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt 2022. aastal 0,7 % SKPst ja mis eeldatavasti kaotatakse 2023. aastal[14]. Need meetmed hõlmavad eelkõige küttekulude sihitatud toetamise; taastuvenergiamaksu (*EEG-Umlage*) kaotamise edendamise; pendelrändetoetuse (*Pendlerpauschale*) suurendamise; kütuste puhul energiamaksu vähendamise kolmeks kuuks; energiahinna hüvitamiseks tehtava ühekordse kindlasummalise makse (*Energiepreispauschale*) ja lisamakse iga lapse eest; sotsiaalabi saajatele suunatud ühekordse kindlasummalise makse; kohaliku ühistranspordi kuupileti hinna alandamise kolmeks kuuks. Need meetmed on kavandatud ajutistena. Kui aga energiahinnad jäävad kõrgeks ka 2023. aastal, võidakse mõned neist meetmetest säilitada. Mõned neist meetmetest ei ole sihitatud, eelkõige pendelrändetoetuse suurendamine ja kütuste puhul energiamaksu vähendamine. Valitsemissektori eelarvepuudujääki mõjutavad ka Ukrainast põgenenud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulud, mille maht on komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt 2022. aastal 0,1 % SKPst ja 2023. aastal 0,2 % SKPst,[15] ning kaitsekulutuste suurenemine 2022. aastal 0,4 % SKPst ja 2023. aastal 0,5 % SKPst.

(18) 18. juunil 2021 soovitas nõukogu Saksamaal[16] säilitada 2022. aastal toetav eelarvepoliitika, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastust saadav impulss, ning riiklikult rahastatavad investeeringud. Samuti soovitati Saksamaal juhul, kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada riigi rahanduse kestlikkus keskpikas perspektiivis ning samal ajal suurendada investeeringuid, et hoogustada võimalikku majanduskasvu.

(19) Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Saksamaa 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks prognooside kohaselt eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, –1,6 % SKPst, nagu soovitas nõukogu[17]. Saksamaa kavatseb jätkuvalt toetada majanduse taastumist, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut lisainvesteeringute rahastamiseks, nagu on soovitanud nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulutuste positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga jääma stabiilseks. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,2 protsendipunkti[18]. Seetõttu kavatseb Saksamaa säilitada

---

14 Näitajad kajastavad alates 2021. aasta sügisest võetud meetmete aastaste eelarvekulude taset, sealhulgas jooksvaid tulusid ja kulusid ning asjakohasel juhul kapitalikulumeetmeid.

15 Eeldatakse, et Ukrainast ELi põgenenud isikute koguarv jõuab 2022. aasta lõpuks vähehaaval 6 miljonini ning nende hinnanguline geograafiline jaotus põhineb olemasoleva diasporaa suurusel, vastuvõtva liikmesriigi elanikkonna suhtelisel suurusel ja Ukrainast põgenenud isikute tegelikul jaotusel üle kogu ELi 2022. aasta märtsi seisuga. Inimese kohta arvutatud eelarvekulude puhul põhinevad hinnangud komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse Euromodi mikrosimulatsiooni mudelil, võttes arvesse nii võimalikke rahaülekandeid inimestele kui ka mitterahalisi hüvesid, näiteks haridust ja tervishoidu.

16 Nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitus, milles esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2021. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 304, 29.7.2021, lk 18).

17 Miinusmärgiga (plussmärgiga) näitaja kajastab esmaste kulude liigset (vähest) kasvu võrreldes keskpika perioodi majanduskasvuga, osutades ekspansiivsele (pärssivale) eelarvepoliitikale.

18 Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma pärssiva panuse 0,1 protsendipunkti SKPst.

riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,5 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,7 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst), samas kui rohepöördele tehtavad lisakulutused (0,2 % SKPst) peaksid samuti aitama kaasa jooksvate netokulude kasvule.

(20) Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on eelarvepoliitika seisund, eeldusel et poliitikat ei muudeta, 2023. aastal 0,6 % SKPst[19]. Eeldatavasti kasutab Saksamaa ka 2023. aastal taaste- ja vastupidavusrahastust antavaid toetusi, et rahastada lisainvesteeringuid majanduse taastumise soodustamiseks. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulutuste positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2022. aastaga vähenema 0,1 protsendipunkti SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2023. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,1 protsendipunkti[20]. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2023. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 0,7 protsendipunkti. See hõlmab energiahindade tõusu leevendamiseks võetud meetmete (0,7 % SKPst) järkjärgulise kaotamise ja Ukrainast põgenenud inimestele ajutise kaitse andmisega seotud lisakulude (0,05 % SKPst) mõju võrreldes 2022. aastaga.

(21) 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk järk-järgult vähenema 1¾ %-le SKPst 2024. aastal ja 1 %-le SKPst 2025. aastal. Prognoosis eeldatakse, et valitsemissektori tulude osakaal SKPst suureneb, seevastu kulude osakaal SKPst peaks jääma suhteliselt stabiilseks. Programmi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse 2025. aastani kahanema: 2024. aastal 65¾ %-le ja 2025. aastal 65 %-le. Komisjoni analüüsi põhjal näivad võla kestlikkusega seotud riskid keskpikas perspektiivis väikesed.

(22) Elanikkonna vananemine ja tööturu pingestumine mõjutavad järgmistel aastatel Saksamaad märkimisväärselt. Vanaduspensioniiga tõuseb 2031. aastaks 67 eluaastani, kuid pensionisüsteemi pikaajalise kestlikkuse tagamiseks on vaja seda senisest enam kohandada. Tugevamaid tööstiimuleid on vaja ka tööturu pingestumise tõttu. Valitsuse võetud kohustus säilitada pensioniskeemi sissemaksete määra ülempiir ja sissetuleku asendamise miinimummäär (*Doppelte Haltelinie*) toob kaasa vajaduse teha märkimisväärseid fiskaalülekandeid, suurendades veelgi enam nooremate põlvkondade koormust. Riigi subsideeritavad erapensionifondid (*Riester Rente*) ei ole suutnud pensionisüsteemis olulist rolli täita. Tulud on väikesed ja halduskulud suured. Eelkõige väikese sissetulekuga töötajad ei suuda piisavalt pensionisääste koguda.

(23) Maksusüsteem tugineb suurel määral tööjõumaksude laekumisele, samas kui kaasavat majanduskasvu vähem kahjustavad maksubaasid on endiselt alakasutatud. Maksukiil on Saksamaal üks ELi suurimaid. See vähendab netopalka ning pärsib teatud rühmade, näiteks madala ja keskmise sissetulekuga töötajate ja leibkonna teiste palgasaajate hulgas huvi oma töötundide arvu suurendada; see ei aita kuidagi kaasa

[19] Miinusmärgiga (plussmärgiga) näitaja kajastab esmaste kulude liigset (vähest) kasvu võrreldes keskpika perioodi majanduskasvuga, osutades ekspansiivsele (pärssivale) eelarvepoliitikale.

[20] Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma neutraalse panuse.

tööjõupotentsiaali paremale kasutamisele, samal ajal kui tööjõupuudus lokkab. Keskkonnamaksudest saadav tulu on suhteliselt väike, samas keskkonnakahjulikud toetused (sealhulgas maksuvähendused ja -vabastused) õõnestavad keskkonnasäästlikkuse eesmärkide saavutamist ning takistavad CO_2-heite vähendamist, energiatõhusust ja taastuvenergia laialdasemat kasutamist.

(24) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Need aitavad lahendada kõiki majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme või olulist osa majanduslikest ja sotsiaalsetest probleemidest, millele on osutatud nii nõukogu poolt Saksamaale 2019. ja 2020. aastal Euroopa poolaasta raames antud riigipõhistes soovitustes kui ka enne kava vastuvõtmise kuupäeva esitatud riigipõhistes soovitustes. Täpsemalt öeldes pööratakse kavas tähelepanu vajadusele suurendada avaliku ja erasektori investeeringuid eelkõige rohe- ja digipöördesse, kestlikku transporti, puhastesse, tõhusatesse ja integreeritud energiasüsteemidesse, avaliku halduse ja tervishoiuteenuste digitaliseerimisse, haridusse ning teadusuuringutesse ja innovatsiooni.

(25) Saksamaa taaste- ja vastupidavuskava rakendamine aitab eeldatavasti teha uusi edusamme rohe- ja digipöörde valdkonnas. Saksamaa kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad kava kogueraldisest 42 % ning digieesmärke toetavad meetmed 52 %. Taaste- ja vastupidavuskava täielik rakendamine kooskõlas asjakohaste eesmärkide ja sihtidega aitab Saksamaal COVID-19 kriisist kiiresti taastuda, tugevdades samal ajal tema vastupanuvõimet. Sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade süstemaatiline kaasamine on jätkuvalt oluline taaste- ja vastupidavuskava ning üldise majandus- ja tööhõivepoliitika edukaks rakendamiseks, et tagada laialdane isevastutus kogu poliitilise tegevuskava eest.

(26) 4. aprilliks 2022 esitas Saksamaa ühtekuuluvuspoliitika programmidokumendid[21] Euroopa Regionaalarengu Fondi kõigi 15 programmi, Euroopa Sotsiaalfond+ kõigi 16 programmi ning Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfond+ segaprogrammi kohta. 19. aprillil 2022 kiitis komisjon heaks Saksamaaga sõlmitava partnerluslepingu ühtekuuluvuspoliitika fondide kasutamise kohta. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrusega (EL) 2021/1060 peab Saksamaa asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi ühtekuuluvuspoliitika 2021.–2027. aasta fondide programmitöös arvesse võtma. See on eeltingimus ühtekuuluvuspoliitika fondidest saadava rahalise toetuse tulemuslikkuse suurendamiseks ja lisaväärtuse maksimeerimiseks, edendades samal ajal nende fondide ning muude liidu vahendite ja fondide vahelist koordineerimist, vastastikust täiendavust ja sidusust. Taaste- ja vastupidavusrahastu ning ühtekuuluvuspoliitika programmide edukas rakendamine sõltub ka selliste kitsaskohtade kõrvaldamisest, mis pärisvad investeeringuid, mis toetavad rohe- ja digipööret ning tasakaalustatud territoriaalset arengut.

(27) Lisaks taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele on Saksamaa endiselt maha jäänud väga suure läbilaskevõimega lairibaühenduse kasutuselevõtul maapiirkondades, kus suuremad investeeringud

[21] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

võiksid edendada tootlikkuse kasvu ning vähendada säästude ja investeeringute tasakaalustamatust. Ühtekokku parandas Saksamaa viimase aasta jooksul väga suure läbilaskevõimega lairibaühenduse kättesaadavust märkimisväärselt ja on selle näitaja poolest praegu üle ELi keskmise. Ent maapiirkondades oli katvus 22,5 %, mis jääb alla ELi keskmise (37,1 %). Ainult 15,4 % leibkondadest saab kasutada kiudoptilist ühendust (ELi keskmine 50 %), see asetab Saksamaa nende liikmesriikide hulka, kus kiudoptilise ühenduse kättesaadavus on kõige kehvem, samas kui esiviisikusse kuuluvate ELi liikmesriikide puhul on see näitaja vähemalt 85 %. Kiudoptilise ühenduse puudumine on iseäranis suur maapiirkondades (11,3 %, ELi keskmine 33,8 %). See pärsib tootlikkuse kasvu, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul, kellest paljud asuvad maa- ja poolmaapiirkondades. Lairibaühenduse laiendamist ega 5G-ühendust Saksamaa riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta. Föderaalsel ja piirkondlikul tasandil on olemas kavad, milles on seatud eesmärgiks parandada ühenduvust n-ö hallil alal ja mobiilset ühendust n-ö valgetel laikudel. Koalitsioonileping sisaldab ambitsioonikaid eesmärke tagada kiudoptiline ja 5G-ühendus kõikidele Saksamaa kodumajapidamistele, kuid eesmärkide elluviimise lõpptähtaega ei ole veel kindlaks määratud. Nende eesmärkide õigeaegsel saavutamisel on otsustava tähtsusega tsiviilehituse planeerimis- ja haldussuutlikkuse suurendamine erasektoris ning planeerimise ja rakendamise juhtimine avalikus sektoris. Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja täiustada ka taotluste esitamise ja lubade andmise menetlust ning standardida alternatiivseid, vähem aeganõudvaid paigaldamistehnikaid.

(28) Versailles' deklaratsioonis ELi riigipeade ja valitsusjuhtidelt saadud volituste kohaselt soovitakse kavaga „REPowerEU" kaotada võimalikult kiiresti Euroopa Liidu sõltuvus Venemaalt imporditavast fossiilkütusest. Selleks määratakse dialoogis liikmesriikidega kindlaks kõige sobivamad projektid, investeeringud ja reformid riiklikul, piirkondlikul ja ELi tasandil. Nende meetmete eesmärk on vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest ja suunata fossiilkütuste import Venemaalt eemale.

(29) Saksamaa seisab silmitsi probleemidega, mis on seotud nii tema sõltuvusega fossiilkütustest ja Venemaalt energia importimisega kui ka täielikult integreeritud säästvasse energiasüsteemi investeerimise raamtingimustega. 2020. aasta andmete kohaselt on sõltuvus Venemaalt imporditavast gaasist eriti suur (65 %[22]) ja suurem kui ELi keskmine (44 %). Sõltuvus Venemaalt imporditavast naftast on samuti suurem kui ELi keskmine (Saksamaal 34 %, ELi keskmine 26 %)[23]. Üle poole Saksamaa energiaallikate jaotusest moodustavad gaas (26 %) ja nafta (35 %). Selline sõltuvus avaldab otsest mõju Saksamaa tööstusele, mille energiatarve hõlmab 35 % maagaasi lõpptarbimisest. Nende probleemide lahendamiseks, kliima- ja energiaeesmärkide saavutamiseks ning investeeringute suurendamiseks võrreldes säästmisega on äärmiselt oluline teha kiiremaid edusamme ülekande- ja jaotusvõrkude laiendamisel ning taastuvenergia kasutuselevõtul. Vaja on teha suuremaid jõupingutusi energiavarustuse ja tarneteede mitmekesistamiseks, kasutades kõiki kättesaadavaid CO_2-vabasid energiaallikaid, eelkõige taastuvallikatest toodetud elektrienergiat ja

[22] Saksamaa majandus- ja kliimakaitse ministeeriumi hiljutiste andmete kohaselt on selle osakaal gaasi koguimpordis vähenenud 35 %ni.

[23] Eurostat (2020), Venemaa impordi osakaal maagaasi ja toornafta koguimpordis. ELi 27 liikmesriigi keskmise impordi puhul näitab koguimport ELi 27 liikmesriigist väljastpoolt pärit importi. Saksamaa puhul hõlmab koguimport ELi-sisest kaubandust. Toornafta ei hõlma rafineeritud naftatooteid.

gaasi, sealhulgas saastevaba vesinikku ja veeldatud maagaasi. Gaasiga seotud uued taristu- ja võrguinvesteeringud peaksid võimaluse korral olema tulevikukindlad, et hõlbustada nende pikaajalist kestlikkust tulevikus säästvatele kütustele kohandamise kaudu. Paketi „Eesmärk 55“ eesmärkide saavutamiseks tuleb Saksamaal veelgi vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning suurendada taastuvenergia tootmist ja energiatõhusust. Tuleb pingutada, et kiirendada tööstuse CO_2-heite vähendamist, suurendada energiatarbijatele pakutavate võimaluste paindlikkust ja leevendada nende tundlikkust varieeruvate hindade suhtes ning tugevdada energiasüsteemide lõimitust[24]. Samuti tuleks võtta meetmeid, mille abil suurendada energiatõhusust, kahandada energiatarbimist ning kiirendada CO_2-heite vähendamist hoonefondi puhul ja transpordisektoris, mis 2021. aastal ei suutnud heitkoguste vähendamise riiklikke eesmärke saavutada. Jagatud liikuvuse ja säästva avaliku transporditeenuse senisest laialdasema kasutamise tulemusena võib väheneda fossiilkütuste kulu. Saksamaa elektrivõrkude laiendamisel on esinenud märkimisväärseid viivitusi. Peamised takistused on muu hulgas planeerimise, loa saamise ja edasikaebamise menetluse keerukus ja pikkus. Elektrivõrkude laiendamisel esinenud viivitused on tekitanud vajaduse piirata taastuvate energiaallikate kasutamist teatud piirkondades. Peale selle mõjutavad elektrivõrkude laiendamisel esinevad viivitused oluliselt naaberliikmesriikide võrke, kuna Saksamaa elektrivõrgu läbilaskevõime ei ole piisav, et transportida vastavas hinnavööndis kaubeldavaid elektrikoguseid. Valitsus on võtnud kohustuse suurendada elektritootmises taastuvate energiaallikate osakaal 2030. aastaks 80 %ni ja 2035. aastaks peaaegu 100 %ni. Samas on taastuvenergia, eelkõige maismaa tuuleenergia kasutuselevõtt viimastel aastatel märkimisväärselt aeglustunud, kuna selle rakendamisel esineb endiselt takistusi. Nende takistuste kõrvaldamiseks tuleb varajases etapis lahendada maakasutusega seotud konfliktid, leevendada minimaalse vahemaa nõudeid, parandada ruumilist planeerimist, et määrata kindlaks tuuleenergia kasutuselevõtuks sobivad piirkonnad, ning lihtsustada lubade saamist. Kohaliku kogukonna heakskiidu saamisele saab kaasa aidata muu hulgas sujuvama konsulteerimisprotsessi, kodanike osaluse suurendamise ja projektidest saadava tulu jagamise kaudu. Taastuvate energiaallikate laialdasem kasutuselevõtt ja energiatõhususe suurendamine ei kahanda mitte üksnes sõltuvust energiaimpordist, vaid vähendab oluliselt ka energiahindu. Olemasolevate energiaühenduste puhul saab senisest veelgi enam tugevdada osalemist energiaalases piiriüleses koostöös ning suurendada paindlikkust ja vastassuunavoogu.

(30) Kuigi kliimaneutraalsusele ülemineku ja fossiilkütustest loobumise kiirendamine tekitab mitmes sektoris märkimisväärseid ümberkorralduskulusid, saab Saksamaa ühtekuuluvuspoliitika raames kasutada õiglase ülemineku mehhanismi, et leevendada ülemineku sotsiaal-majanduslikku mõju kõige enam mõjutatud piirkondades. Lisaks saab Saksamaa kasutada Euroopa Sotsiaalfond+, et parandada tööhõivevõimalusi ja tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust.

(31) Võttes arvesse komisjoni hinnangut, on nõukogu 2022. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus[25] kajastub allpool esitatud soovituses 1.

(32) Arvestades euroala liikmesriikide majanduse tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada

[24] Energiasüsteemide lõimimisel seotakse eri energiakandjad üksteisega ja lõpptarbimissektoritega.

[25] Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

soovitust euroala majanduspoliitika kohta. Saksamaa puhul kajastub see eelkõige allpool esitatud soovitustes 1, 2 ja 3.

(33) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja kõnealust hindamist, on nõukogu 2022. aasta riikliku reformikava ja 2022. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud nõukogu soovitused kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1, 2, 3 ja 4. Soovitused 1, 2 ja 3 aitavad kaasa ka euroala käsitlevate soovituse, eelkõige esimese ja neljanda soovituse rakendamisele. Soovituses 1 osutatud eelarvepoliitika meetmed ning soovitustes 2, 3 ja 4 osutatud poliitikameetmed aitavad muu hulgas vähendada jooksevkonto ülejäägiga seotud tasakaalustamatust, kui tegemist on suurema investeeringuga,

SOOVITAB Saksamaal võtta 2022. ja 2023. aastal järgmisi meetmeid.

1. Tagada 2023. aastal, et riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasv oleks kooskõlas üldiselt neutraalse eelarvepoliitikaga, võttes arvesse jätkuvat ajutist ja suunatud toetust kodumajapidamistele ja ettevõtetele, mis on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ning Ukrainast põgenevatele inimestele. Olla valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, sealhulgas kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut, kava „RePowerEU“ ja muid ELi vahendeid. Järgida pärast 2023. aastat eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne keskpika perioodi eelarvepositsioon. Parandada maksusüsteemi kaasavama ja kestlikuma majanduskasvu saavutamiseks, pakkudes eelkõige tõhusamaid maksusoodustusi, mis motiveeriksid töötundide arvu suurendama. Tagada pensionisüsteemi pikaajaline kestlikkus.

2. Jätkata oma taaste- ja vastupidavuskava rakendamist kooskõlas nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsuses esitatud eesmärkide ja sihtidega. Viia kiiresti lõpule komisjoniga peetavad läbirääkimised 2021.–2027. aasta ühtekuuluvuspoliitika programmidokumentide üle, et alustada nende rakendamist.

3. Kõrvaldada investeerimisel esinevad takistused ja suurendada investeeringuid väga suure läbilaskevõimega digitaalsetesse sidevõrkudesse.

4. Vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest ja mitmekesistada nende importi, parandades energiatõhusust, edendades energiasäästu, mitmekesistades energiatarneid ja tarneteid, kõrvaldades investeerimisel esinevad kitsaskohad, lihtsustades loa saamise menetlust, suurendades investeeringuid elektrivõrkudesse ja taastuvenergiasse ja kiirendades nende kasutuselevõttu ning edendades osalemist energiaalases piiriüleses koostöös.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja